

Besluit Openbaar

Ons kenmerk: ACM/DE/2016/204037

Zaaknummer: 13.0261.30

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet.

Besluit
Openbaar

Inhoudsopgave

1	Inleiding en leeswijzer	3
2	Procedure van totstandkoming van dit besluit	4
3	Wettelijk kader	7
4	Relevante feiten en omstandigheden	10
4.1	Beschrijving van gesloten distributiesysteem	10
4.2	Eisen aan aanvrager	11
4.3	Ontheffingsgronden	12
5	Beoordeling van de ontheffingaanvraag	13
5.1	Definitie van gesloten distributiesysteem	13
5.2	Eisen aan aanvrager	15
5.3	Ontheffingsgronden	16
6	Dictum	17
	Bijlage 1 – Reactie op ontvangen zienswijzen	18

**Besluit
Openbaar**

1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet. Op grond hiervan kan de eigenaar van een gesloten distributiesysteem (hierna: GDS) een aanvraag bij ACM indienen tot verlening van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder (hierna: de ontheffing).
2. ACM geeft met dit besluit haar oordeel op de aanvraag van Landgoed Zonnestraal BV (hierna: aanvrager) van 13 mei 2013 voor een ontheffing op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet voor het GDS dat ligt op de percelen die kadastraal bekend staan als H 2888, H 2955, H 2956, H 3018 en H 3254, te gemeente Hilversum.
3. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat de gevolgde procedure. Hoofdstuk 3 bevat het wettelijk kader. Het feitencomplex en andere relevante omstandigheden, zoals die bij ACM bekend zijn, zijn samengevat in hoofdstuk 4. ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 5. ACM eindigt haar besluit met het dictum (hoofdstuk 6).
4. ACM heeft één bijlage toegevoegd aan het besluit. Deze bijlage is onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 bevat een reactie op de ontvangen zienswijzen op het ontwerpbesluit.

Besluit
Openbaar

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de procedure die zij heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit. ACM heeft de procedure bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing verklaard op de voorbereiding van dit besluit.
6. Bij brief van 3 mei 2013, ontvangen op 13 mei 2013,¹ heeft aanvrager bij ACM een aanvraag ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet. De beslistermijn voor de behandeling van de aanvraag bedraagt zes maanden ingevolge artikel 2a, tweede lid, van de Gaswet. ACM heeft deze termijn op grond van artikel 2a, tweede lid, van de Gaswet verlengd met zes maanden. ACM heeft aanvrager bij brief² van 6 juni 2013 hierover geïnformeerd. De totale beslistermijn bedraagt na verlenging twaalf maanden.
7. Bij brief van 4 juli 2013³ is aanvrager verzocht om de aanvraag aan te vullen. In zijn brief van 19 november 2013, ontvangen op 21 november 2013,⁴ heeft aanvrager aanvullende informatie aangeleverd.
8. Op 3 december 2013 heeft op verzoek van aanvrager een overleg plaatsgevonden tussen ACM en aanvrager over onderhavige ontheffingsaanvraag en twee andere ontheffingsaanvragen die aanvrager tegelijkertijd heeft ingediend. Naar aanleiding van dit overleg heeft aanvrager besloten om te onderzoeken of hij Liander N.V. (hierna Liander) kon aanwijzen als netbeheerder van zijn elektriciteits- en gastransportnetten. Op verzoek van aanvrager heeft ACM vervolgens op 17 december 2013 de behandeling van de ontheffingsaanvragen opgeschort.⁵ Bij brief van 14 september 2014, ontvangen op 17 september 2014,⁶ heeft aanvrager aan ACM gemeld dat Liander zich op het standpunt stelt geen bestaande elektriciteits- of gastransportnetten over te nemen. In aanvulling hierop meldt aanvrager dat de andere regionale netbeheerders de elektriciteits- of gastransportnetten ook niet willen overnemen omdat deze in het verzorgingsgebied van Liander liggen. Aanvrager heeft derhalve ACM verzocht de ontheffingsaanvragen weer in behandeling te nemen.

¹ Met kenmerk ACM/DE/2013/100698

² Met kenmerk ACM/DE/2013/201901

³ Met kenmerk ACM/DE/2013/202345

⁴ Met kenmerk ACM/DE/2013/103006

⁵ Brief van 17 decemeber 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/206753

⁶ Met kenemrk ACM/DE/2014/102161

Besluit Openbaar

5/21

9. Op 29 oktober 2014 heeft ACM een ontwerpbesluit genomen. Dit ontwerpbesluit is op dezelfde datum aan aanvrager⁷ en Liander gestuurd.⁸ Naar aanleiding van dit ontwerpbesluit heeft geen hoorzitting plaatsgevonden. Ook zijn er door partijen geen zienswijzen ingediend. In verband met een verwachte voor deze ontheffingsaanvraag relevante rechterlijke uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna CBb) is met instemming van aanvrager de procedure voor twaalf weken opgeschort. ACM heeft dit op 9 februari 2015 telefonisch met aanvrager besproken.⁹ Hierna heeft op 12 mei 2015 telefonisch contact plaatsgevonden tussen ACM en aanvrager. Naar aanleiding van de besproken stand van zaken heeft ACM nogmaals in overeenstemming met aanvrager besloten om het de behandeling van de ontheffingsaanvraag op te schorten, ditmaal voor een periode van 16 weken.¹⁰ Op 17 juli 2015 heeft ACM aanvrager geïnformeerd over de rechterlijke uitspraak van het CBb van 17 juni 2015.¹¹
10. Met het oog op de uitspraak van het CBb van 17 juni 2015¹² heeft ACM het ontwerpbesluit van 29 oktober 2014 heroverwogen. Ter verduidelijking van de aanvragen heeft ACM op 8 september 2015 per telefoon met aanvrager gesproken. Hierna heeft ACM onderhavig herzien ontwerpbesluit genomen.
11. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft ACM op 17 december 2015 het herzien ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd. ACM heeft hiervan in de Staatscourant van 17 december 2015 kennis gegeven. Bovendien heeft ACM het herzien ontwerpbesluit aan aanvrager toegezonden¹³ en op haar internetpagina gepubliceerd.
12. Op 21 januari 2016 had ACM een hoorzitting gepland. ACM heeft geen aanmeldingen voor spreektijd ontvangen. Daarom is deze hoorzitting geannuleerd. Hiervan is per brief van 19 januari 2016¹⁴ mededeling gedaan aan aanvrager en andere belanghebbenden.
13. ACM heeft schriftelijke zienswijzen ontvangen van Liander NV (hierna: Liander). Deze zienswijzen zijn gepubliceerd op de internetpagina van ACM. In bijlage 2 bij dit besluit heeft

⁷ Brief van 29 oktober 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/206161

⁸ Brief van 29 oktober 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/206013

⁹ Bevestigd per brief van 17 februari 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/200877

¹⁰ Brief van 19 mei 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/202627

¹¹ Brief van 17 juli 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/204074

¹² CBb 17 juni 2015, ECLI:NL:CBB: 2015:214

¹³ Brief van 17 december 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/207539 en brief van 17 december 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/ 2015207540

¹⁴ Met kenmerk ACM/DE/2016/200307 en kenmerk ACM/DE/2016/200309

**Besluit
Openbaar**

ACM haar reactie op de ingebrachte zienswijzen gegeven. Indien een zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het besluit ten opzichte van het herzien ontwerpbesluit, dan heeft ACM dat duidelijk in het besluit aangegeven.

Besluit Openbaar

3 Wettelijk kader

14. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

15. Artikel 1, eerste lid, onderdelen b, c, d, k, m, n, o, am, an en as, van de Gaswet luiden:

“b. gas:

1°. aardgas dat bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is en

2°. stof die:

- *is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of*
- *is opgewekt in een hybride productie-installatie die gebruik maakt van zowel hernieuwbare als fossiele energiebronnen en*
- *bij een temperatuur van 15° Celsius en bij een druk van 1,01325 bar in gasvormige toestand verkeert en in hoofdzaak bestaat uit methaan of een andere stof die vanwege haar eigenschappen aan methaan gelijkwaardig is voor zover het mogelijk en veilig is deze stof overeenkomstig hoofdstuk 2 te transporteren.*

c. gasproductienet: een of meer pijpleidingen die onderdeel uitmaken van een olie- of gaswinningsproject of die worden gebruikt voor het transport van gas rechtstreeks van een gaswinningsproject naar een verwerkingsinstallatie, een opslagplaats of een aanlandingsplaats

d. gastransportnet: niet tot een gasproductienet behorende, met elkaar verbonden leidingen of hulpmiddelen bestemd of gebruikt voor het transport van gas, met inbegrip van hulpmiddelen en installaties waarmee ondersteunende diensten voor dat transport worden verricht behoudens voor zover deze leidingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of gelegen zijn binnen de installatie van de afnemer.

k. verwant bedrijf: verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, derde lid, sub g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;

m. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een gastransportnet en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een gastransportnet dat wordt beheerd door een netbeheerder en een gastransportnet dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder;

n. landelijk gastransportnet: een gastransportnet dat uitsluitend of in hoofdzaak bestemd is of wordt gebruikt voor het op landelijk niveau transporteren van gas;

o. afnemer: een persoon met een aansluiting op een gastransportnet;

Besluit
Openbaar

8/21

- am. gesloten distributiesysteem: een net, niet zijnde het landelijk gastransportnet:*
- 1. dat ligt binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten,*
 - 2. waarop minder dan 500 afnemers zijn aangesloten en*
 - 3. dat alleen niet-huishoudelijke afnemers van gas voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemer die werkzaam is of vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het gesloten distributiesysteem.*

an. directe lijn: een of meer leidingen voor het transport van gas, behoudens voor zover die gelegen is binnen een installatie, die:

 - 1°. niet is verbonden met een gastransportnet of een andere leiding voor het transport van gas en die een geïsoleerde productie-installatie van een producent rechtstreeks verbindt met een geïsoleerde gebruiker van gas, niet zijnde de producent, of*
 - 2°. ten hoogste via de installatie van één aangeslotene op de leiding is verbonden met een gastransportnet of een andere leiding voor het transport van gas en die een productie-installatie van een producent met tussenkomst van een leverancier rechtstreeks verbindt met één of meer gebruikers van gas, niet zijnde de producent of in hoofdzaak huishoudelijke gebruikers, teneinde te voorzien in de gasbehoefte van deze gebruikers;*

as. gas uit hernieuwbare energiebronnen: een stof die is opgewekt in een productie-installatie die uitsluitend gebruik maakt van hernieuwbare energiebronnen of is opgewekt met hernieuwbare energiebronnen in een hybride productie-installatie die ook gebruik maakt van fossiele energiebronnen;”.

16. Artikel 2a van de Gaswet luidt:

- “1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een gesloten distributiesysteem van het gebod van artikel 2, achtste lid, indien:*
- a. de bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een gesloten distributiesysteem om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of*
 - b. het gesloten distributiesysteem primair gas transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven en*
 - c. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden is.*
- 2. De Autoriteit Consument en Markt neemt het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd. De Autoriteit Consument en Markt kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.*
- 3. De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken indien degene aan wie de ontheffing is verleend:*
- a. niet langer voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid;*

Besluit
Openbaar

10/21

4 Relevante feiten en omstandigheden

17. In dit hoofdstuk geeft ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot de ontheffingaanvraag. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de ontheffingaanvraag en aanvullende informatie die van aanvrager is ontvangen. Op basis van deze informatie stelt ACM de hiernavolgende feiten en omstandigheden met betrekking tot het GDS (paragraaf 4.1), de eigenaar van het GDS (paragraaf 4) en de ontheffingsgronden (paragraaf 4.3) vast.

4.1 Beschrijving van gesloten distributiesysteem

18. Aanvrager is van oordeel dat er sprake is van een gastransportnet op de percelen die kadastraal bekend staan als H 2888, H 2955, H 2956, H 3018 en H 3254, te gemeente Hilversum. Hij motiveert dit door middel van een omschrijving en een kadastrale kaart. Dit betreft commerciële locatie, aldus aanvrager.
19. Het gastransportnet opereert op een drukk niveau van 3 bar en 100 millibar en is, volgens aanvrager, geen onderdeel van het landelijk gastransportnet. Het gastransportnet is aangesloten op het gastransportnet van Liander N.V. (hierna: Liander).
20. Op het gastransportnet zijn volgens aanvrager negen onroerende zaken in de zin van artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken aangesloten. Op drie onroerende zaken bevinden zich verschillende rechtspersonen, die allen gas afnemen van het gastransportnet van aanvrager. Aanvrager heeft niet gemotiveerd wie van deze gebruikers volgens hem kwalificeert als afnemer per onroerende zaak. Aanvrager heeft aangegeven dat er sprake is van veel wisseling van huurders. Een overzicht van alle afnemers en gebruikers staat in Tabel 1.

Tabel 1 Overzicht van de afnemers op het gastransportnet

Nr.	Naam afnemer	Adres op de locatie
1.	Arteria Consulting B.V.	Loosdrechtse Bos 5
2.	Stichting Tergooiziekenhuizen	Loosdrechtse Bos 7
3.	Stichting HilverZorg (Verpleeghuis Zonnehoeve)	Loosdrechtse Bos 9
4.	Redres.NL B.V.	Loosdrechtse Bos 11
5.	Kendall Mason B.V.	Loosdrechtse Bos 13
6.	<ul style="list-style-type: none">Equipe Zorgbedrijven Hilversum B.V.Tandheelkunde Zonnestraal	Loosdrechtse Bos 15

Besluit
Openbaar

	<ul style="list-style-type: none">• Brasserie DEZ• Osteopathiepraktijk Dijkhuizen	
7.	<ul style="list-style-type: none">• Orthopedische Revalidatie & Expertise Centrum (OREC) Zonnestraal• Autisme Centrum in Contact (ACIC)• Xpert Clinic Hilversum B.V.• Landgoed Zonnestraal B.V.	Loosdrechtse Bos 17
8.	(Leegstaand)	Loosdrechtse Bos 19
9.	<ul style="list-style-type: none">• Routs, Laeven en Partners B.V.• Nederlandse Obesitaskliniek• Sanquin bloedvoorziening• Centrum voor medische fitness (Zofit)	Loosdrechtse Bos 21A Loosdrechtse Bos 21B Loosdrechtse Bos 21C Loosdrechtse Bos 21D

11/21

21. Op het gastransportnet zijn volgens aanvrager geen huishoudelijke afnemers aangesloten. Over het verpleeghuis, waarin personen met dementie woonachtig zijn, heeft aanvrager opgemerkt dat de gemeente Hilversum het verpleeghuis aanmerkt als één onroerende zaak in de zin van de Wet waardering onroerende zaken. Dit betreft nummer 3 uit Tabel 1.

22. Op het gastransportnet zijn geen productie-installaties aangesloten.

4.2 Eisen aan aanvrager

23. Aanvrager betoogt dat hij eigenaar is van dit gastransportnet. Hij heeft hiertoe toegelicht dat hij eigenaar is van de grond waarin het gastransportnet is gelegen. Hij heeft dit onderbouwd door middel van het overleggen van de relevante notariële aktes en een uittreksel van het Kadaster van 8 juni 2010. Op 31 juli 2007 heeft aanvrager erfpacht verkregen van de (voor zover relevant) kadastrale percelen H 2955, 2956 en H 3254 verkregen. Op het perceel dat kadastraal bekend staat als H 3018 heeft Stichting HilverZorg op 1 augustus 2007 een recht van erfpacht gevestigd. Dit recht van erfpacht ziet niet op het gastransportnet, zo blijkt uit de overlegde akte. Op 26 november 2009 heeft aanvrager vervolgens bloot eigendom van de percelen die kadastraal bekend staan als H 2955, H 2956 en H 3254, te gemeente Hilversum van rechtswege door vermenging teniet is gegaan. Ten aanzien van het perceel dat kadastraal bekend staat als gemeente Hilversum H 2888, geldt dat aanvrager ook hiervan eigenaar is.

24. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder in de zin van de Gaswet te zijn. Aanvrager heeft eveneens verklaard dat hij geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 24b van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) waarvan ook een netbeheerder in de zin van de Gaswet onderdeel uitmaakt. Hij heeft dit aangetoond door middel van het overleggen van de statuten en een uittreksel van de Kamer van Koophandel.

**Besluit
Openbaar**

4.3 Ontheffingsgronden

25. Aanvrager verzoekt om een ontheffing op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet. Hij licht dit als volgt toe.
26. Op het gastransportnet zijn volgens aanvrager geen aan aanvrager verwante bedrijven aangesloten. Aanvrager stelt dat hij in het jaar 2012 meer dan 50% van het getransporteerde gas gebruikte.
27. In aanvulling hierop licht aanvrager toe dat het terrein waarop het gastransportnet is gelegen, een particulier landgoed van circa 80 hectare betreft. Het landgoed was oorspronkelijk een sanatorium. Later heeft zich een algemeen ziekenhuis (Ziekenhuis Zonnestraal) gevestigd op het landgoed. Nadien heeft terrein de functie gekregen van landgoed voor zorg en gezondheid. Eerst beheerde de Stichting Loosdrechtse Bos het landgoed. Later werd dit aanvrager.
28. Aanvrager geeft aan de kwaliteit en veiligheid op het gastransportnet op de volgende wijze te borgen. Aanvrager heeft een overeenkomst gesloten met Imtech voor het preventief en correctief onderhoud van het gastransportnet. In deze overeenkomst is opgenomen dat Imtech zich bezighoudt met het regelmatig onderhouden van het net en verantwoordelijk is voor het oplossen van storingen. Imtech schrijft ook veiligheidsvoorschriften voor waaraan Landgoed Zonnestraal zich moet houden. Na faillissement van Imtech is een overeenkomst voor onderhoud van het net gesloten met Unica Groep B.V. De manager van het landgoed is als installatieverantwoordelijke aangewezen.

Besluit
Openbaar

5 Beoordeling van de ontheffingaanvraag

29. In dit hoofdstuk licht ACM toe hoe zij de ontheffingaanvraag heeft beoordeeld. De beoordeling valt uiteen in drie delen. Ten eerste beoordeelt ACM of er sprake is van een GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet (paragraaf 5.1). Als er sprake is van een GDS, beoordeelt ACM ten tweede of aanvrager voldoet aan de eisen die aan hem zijn gesteld in artikel 2a, eerste lid, van de Gaswet (paragraaf 5.2). Als er sprake is van een GDS én aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, dan beoordeelt ACM op welke grond de ontheffing kan worden verleend (paragraaf 5.3).

5.1 Definitie van gesloten distributiesysteem

30. Bij de beoordeling of er sprake is van een GDS gelden de volgende criteria:
- Er is sprake van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet;
 - Het gastransportnet is geen onderdeel van het landelijk gastransportnet conform artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet;
 - Het gastransportnet ligt binnen een geografisch afgebakende locatie conform artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet;
 - Er worden niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers aangesloten, conform artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet.

ACM heeft deze criteria beoordeeld op basis van de bij haar bekende feiten en omstandigheden. ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.

31. Een ontheffing voor een GDS kan alleen worden verleend als er sprake is van een gastransportnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet. Op grond van de in hoofdstuk 3 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, concludeert ACM dat er sprake is van een stelsel van leidingen dat is aangesloten op het gastransportnet van Liander en gas in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet transporteert. ACM stelt verder vast dat op het stelsel van leidingen tien verschillende WOZ-objecten met dertien verschillende afnemers zijn aangesloten. Uit informatie die is verstrekt door aanvrager volgt namelijk dat de afnemers die zich bevinden op Loosdrechtse Bos 15 en 19 van warmte worden voorzien middels een ketel die in Loosdrechtse Bos 17 staat. De afnemers van Loosdrechtse Bos 15 en 19 zijn dus niet aangesloten op het gastransportnet van aanvrager. Daarnaast volgt uit de gemeentelijke WOZ-beschikkingen dat de adressen Loosdrechtse Bos 21A, 21B, 21C en 21D als afzonderlijke WOZ-objecten moeten worden aangemerkt. ACM concludeert dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Gaswet.

Besluit Openbaar

32. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, aanhef, van de Gaswet kan geen ontheffing worden verleend betreffende een gastransportnet dat tot het landelijk gastransportnet, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel n, van de Gaswet, behoort. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit maakt ACM op dat het gastransportnet niet wordt gebruikt voor het landelijk transport van gas. ACM concludeert dat het gastransportnet geen onderdeel is van het landelijk gastransportnet.
33. Op grond van artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet dient het gastransportnet binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of een locatie met gedeelde diensten te liggen. Binnen die locatie geldt een aansluitplicht voor de ontheffinghouder. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat de geografische afbakening van de locatie waarop het gastransportnet is gelegen de percelen zijn die kadastraal bekend staan als H 2888, H 2955, H 2956, H 3018 en H 3254, te gemeente Hilversum. Aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond. Daarnaast blijkt dat er sprake is van een commerciële locatie. ACM concludeert dat de aanvraag op dit punt voldoet aan de wet en definieert de geografische afbakening van het gastransportnet als de percelen die kadastraal bekend staan als H 2888, H 2955, H 2956, H 3018 en H 3254, te gemeente Hilversum.
34. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet aanvrager beschikken over een gastransportnet waarop, blijkens artikel 1, eerste lid, onderdeel am, van de Gaswet niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers zijn aangesloten. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat er dertien niet-huishoudelijke afnemers en geen huishoudelijke afnemers op het gastransportnet zijn aangesloten. Anders dan ACM oordeelde in een eerder ontwerpbesluit inzake de ontheffingsaanvraag van aanvrager, is irrelevant dat het Verpleeghuis Zonnehoeve bewoond wordt door personen met dementie die mogelijk gas afnemen voor huishoudelijk verbruik. Uit rechtspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven volgt namelijk dat voor de vraag wie afnemer is op het net, bepalend is wie daadwerkelijk aangesloten is op het net.¹⁵ Aangezien de bewoners van het verpleeghuis geen directe aansluiting hebben op het net, kunnen zij niet als afnemers worden aangemerkt. Het verpleeghuis zelf, in eigendom van Stichting HilverZorg, is de (niet-huishoudelijke) afnemer. Dat het verpleeghuis doorlevert aan de bewoners, is hierbij niet van belang. ACM concludeert dat de aanvraag voldoet aan dit wettelijk vereiste van een GDS.
35. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat er sprake is van een gastransportnet in de zin van de Gaswet, het gastransportnet geen onderdeel is van het landelijk gastransportnet, het gastransportnet binnen een geografisch afgebakende commerciële locatie ligt, er minder dan

14/21

¹⁵ CBB 17 juni 2015, ECLI:NL:2015:214

Besluit Openbaar

500 afnemers zijn aangesloten, en er geen huishoudelijke afnemers zijn aangesloten op het gastransportnet. ACM stelt vast dat het gastransportnet kwalificeert als een GDS.

5.2 Eisen aan aanvrager

36. Nu er sprake is van een GDS in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet, beoordeelt ACM, conform artikel 2a, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Gaswet, of aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS, geen netbeheerder is, en ook niet verbonden is met een netbeheerder in een groepsmaatschappij. ACM heeft dit beoordeeld op basis van de bij ACM bekende feiten en omstandigheden. ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.
37. De aanhef van het eerste lid van artikel 2a van de Gaswet vereist dat aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS waarvoor hij een ontheffing aanvraagt. Bij het beoordelen van het eigendom van het GDS kijkt ACM op de eerste plaats of het eigendom volgt uit de inschrijving van het eigendom van het GDS in het kadaster. Omdat het eigendom van het GDS in dit geval niet uit het kadaster volgt, dient aanvrager te betogen dat hij bevoegd aanlegger is. Dit kan blijken uit facturen, een beschrijving van de historische ontwikkeling van het net en zakelijke rechten op de grond. Ter onderbouwing hiervan heeft aanvrager een overeenkomst met Imtech voor correctief en preventief onderhoud aan het gastransportnet, een beschrijving van de historische ontwikkeling en een bewijs van de eigendom van de percelen overlegd. ACM neemt daarbij in ogenschouw dat er verder geen reden aanwezig is om aan te nemen dat aanvrager niet over de eigendom beschikt. ACM concludeert dat aanvrager beschikt over de eigendom van het GDS.
38. Op grond van artikel 2a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet mag aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn. Hij heeft dit genoegzaam aangetoond door statuten te overleggen. Hiermee voldoet de aanvraag aan het criterium uit artikel 2a, eerste lid, onderdeel c, van de Gaswet.
39. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat aanvrager eigenaar is van het GDS, geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij is verbonden met een netbeheerder. ACM stelt derhalve vast dat aanvrager voldoet aan de eisen in artikel 2a van de Gaswet.

Besluit Openbaar

5.3 Ontheffingsgronden

40. Nu er sprake is van een GDS en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, beoordeelt ACM ingevolge artikel 2a, eerste lid, onderdelen a en b, van de Gaswet op welke grond zij de ontheffing kan verlenen:
- 1) De a-grond: het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het GDS is om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd;
 - 2) De b-grond: het GDS transporteert gas primair voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven.
- Aanvrager doet, zo blijkt uit de verstrekte informatie, een beroep op de b-grond. ACM heeft daarom alleen deze grond beoordeeld.
41. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de b-grond dient te worden aangetoond dat het GDS gas primair transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven. Blijkens de in hoofdstuk 4 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, zijn er naast aanvrager geen verwante bedrijven aangesloten op het GDS. In afwijking van wat aanvrager betoogt in zijn aanvraag, neemt aanvrager niet meer dan 50% van het getransporteerde gas af. Voor de vraag wie afnemer is, moet gekeken worden naar de gebruiker van de onroerende zaak. Hoewel twaalf van de dertien op het GDS aangesloten onroerende zaken in eigendom van aanvrager zijn, zijn er overwegend andere gebruikers dan aanvrager in deze onroerende zaken gevestigd. Aanvrager is alleen gevestigd in het Hoofdgebouw (Loosdrechtse Bos 17). Het verbruik van dit adres bedraagt meer dan 30%. Dit is niet voldoende om te kunnen spreken van primair verbruik. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat aanvrager dit percentage van het totaal getransporteerde gas voor zichzelf afneemt, aangezien op dit adres ook nog andere afnemers gevestigd zijn. Daarnaast wordt het gas in het Hoofdgebouw gebruikt om warmte voor Loosdrechtse Bos 15 en 19 op te wekken. Ten slotte merkt ACM op dat Verpleeghuis Zonnehoeve meer dan 40% van het getransporteerde gas afneemt. ACM concludeert dat aanvrager hiermee niet gemotiveerd heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet.
42. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat de aanvraag niet voldoet aan de b-grond. Nu de aanvraag niet voldoet aan de criteria uit artikel 2a van de Gaswet, honoreert ACM de aanvraag niet.

**Besluit
Openbaar**

6 Dictum

43. De Autoriteit Consument en Markt besluit geen ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Landgoed Zonnestraal BV voor het gastransportnet gelegen op de percelen zijn die kadastraal bekend staan als H 2888, H 2955, H 2956, H 3018 en H 3254, te gemeente Hilversum.
44. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

Den Haag,
Datum:

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

17/21

Besluit
Openbaar

Bijlage 1 – Reactie op ontvangen zienswijzen

1. ACM heeft zienswijzen ontvangen van Liander N.V. (hierna: Liander). ACM heeft de ingebrachte zienswijzen per onderwerp geclusterd, samengevat en genummerd. Elke zienswijze is voorzien van een reactie van ACM. Ook geeft ACM aan of een zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit. Indien dit het geval is, geeft ACM kort aan wat de wijziging inhoudt.

Zienswijze 1. Maatschappelijke kosten ten gevolge van afwijzing ontheffingsaanvraag zijn niet noodzakelijk.”

2. In haar schriftelijke zienswijze voert Liander aan dat de afwijzing van ACM er toe leidt dat Liander ondoelmatige maatschappelijke kosten moet maken, zonder dat daar een goede reden voor is. Volgens Liander ontbreekt een technische noodzaak voor de ontheffingsaanvraag. Daarnaast is Liander van mening dat de aanvraag om de verkeerde redenen gedaan is, omdat de afnemers op het net niet om een ontheffing verzocht hebben.
3. Het antwoord op de vraag of er een technische noodzaak bestaat voor het aanvragen van een ontheffing en de gevolgen daarvan, is in het toetsingskader dat ACM moet gebruiken niet relevant. Uit artikel 10, negende lid van de E-wet en artikel 2, achtste lid van de Gaswet volgt dat degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet of een landsgrensoverschrijdend net, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aanwijst. Artikel 15, eerste lid van de E-wet en artikel 2a, eerste lid van de Gaswet voorziet in een uitzondering op deze verplichting. De verplichting om een netbeheerder aan te wijzen volgt daarmee direct uit de wet en staat los van de voorkeur van aangeslotenen of het al dan niet aanwezig zijn van een technische noodzaak. Een ontheffing dient dan ook niet slechts dan aangevraagd te worden als aangeslotenen dit wensen, of als er een technische noodzaak is.
4. Deze zienswijze heeft niet geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit.

Zienswijze 2. “Kosten voor overname net afwickelen op afnemers is in strijd met het kostenveroorzakingsprincipe.”

5. Liander meent dat de netten van aanvrager waarschijnlijk in een dergelijke staat verkeren, dat bij een (gedwongen) overname van de netten van aanvrager, de bestaande infrastructuur afgeschreven moet worden, en geheel nieuwe netten moeten worden aangelegd. Volgens Liander is het in strijd met het kostenveroorzakingsprincipe om de kosten die met de aanleg van een nieuw net gemoeid zijn, af te wentelen op afnemers. Volgens Liander moeten deze kosten

Besluit Openbaar

door de veroorzaker van de kosten, in dit geval dus aanvrager, worden gedragen.

6. ACM constateert dat de E-wet en de Gaswet specifiek regelgeving geven voor deze situatie. Uit artikel 41b, eerste lid, aanhef en onder g van de E-wet en artikel 81b, eerste lid, aanhef en onder f van de Gaswet volgt dat netbeheerders de extra kosten die zij maken voor het overnemen van bestaande netten waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen, verrekenen in de tarieven. Uit deze bepaling volgt ook dat netbeheerders de kosten voor de investeringen die nodig zijn om die verworven netten aan te passen om aan de wettelijke eisen te voldoen, in de tarieven mogen verrekenen. ACM kan niet van het bepaalde in de E- en Gaswet afwijken. Wel begrijpt ACM dat het aanwijzen van een netbeheerder niet de enige mogelijkheid is om de situatie na afwijzing van de aanvraag op te lossen. Het is echter aan aanvrager en niet aan ACM om hierin een keuze te maken.
7. Deze zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit. In het definitieve besluit merkt ACM niet op dat aanvrager het net dient over te dragen aan een aangewezen netbeheerder. Deze wijziging ziet op paragraaf 42 van dit besluit.

Zienswijze 3. “Bewoners verzorgingstehuis dienen niet hetzelfde te worden behandeld als bewoners studentencomplex.”

8. Liander stelt dat ACM de bewoners van het zorgtehuis voor de beoordeling van deze ontheffingsaanvraag niet, onder verwijzing naar de uitspraak van het CBb d.d. 17 juni 2015, gelijk kan stellen aan bewoners van een studentencomplex. In het ontwerpbesluit merkt ACM de bewoners van het zorgtehuis niet aan als afnemers op het net, omdat niet de bewoners zelf, maar aanvrager een aansluiting heeft op het net. Liander is van mening dat de bewoners van het zorgtehuis niet dezelfde positie innemen als bewoners van studentenwoningen in de aangehaalde rechterlijke uitspraak. Hiervoor moet volgens Liander worden bekeken of de bewoners van het zorgtehuis als ‘zelfstandig huishouden’ kunnen worden aangemerkt.
9. ACM heeft met verwijzing naar de uitspraak van het CBb d.d. 17 juni 2015 inzake de studentencomplexen onderbouwd dat zij bij de vraag wie afnemer is op het net, moet kijken naar de natuurlijke of rechtspersoon die daadwerkelijk een aansluiting heeft op het net. Uit de verwijzing naar de uitspraak kan niet worden afgeleid dat ACM studenten en bewoners van de eenkamerappartementen per definitie hetzelfde moet behandelen. De vraag of de bewoners van Verpleeghuis Zonnehoeve als huishoudelijke afnemers moeten worden aangemerkt hoeft in dit geval niet te worden beantwoord. HilverZorg (eigenaar van verpleeghuis Zonnehoeve) moet als afnemer op het net worden aangemerkt.

Besluit Openbaar

10. Deze zienswijze heeft geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit. ACM doet in het definitieve besluit geen uitspraak over de vraag of de bewoners van het verpleeghuis als huishoudelijke afnemer moet worden aangemerkt, omdat dit niet relevant is voor de beoordeling. Zij zijn immers geen afnemers op het net van aanvrager zijn. De wijziging staat beschreven in paragraaf 34 van dit besluit.

Zienswijze 4. “ACM past de b-grond onjuist toe.”

11. Liander is van mening dat ACM het criterium of het GDS elektriciteit of gas primair transporteert voor de eigenaar van dat systeem of daarmee verwante bedrijven onjuist toepast. Liander voert aan dat aan deze voorwaarde ook is voldaan wanneer zich op een afgebakend terrein andere natuurlijke of rechtspersonen hebben gevestigd ten behoeve van zakelijke activiteiten van de eigenaar van het terrein en de netten.
12. ACM is van mening dat het feit dat het landgoed een gesloten terrein betreft, waar diensten worden aangeboden die sterk met elkaar verbonden zijn, niet met zich meebrengt dat de b-grond anders moet worden getoetst. Het verbruik door overige afnemers kan niet meegerekend worden in de beoordeling van het verbruik door eigenaar van het net. Bepalend is het (gastransport)net primair gas of elektriciteit transporteert voor eigen verbruik, of dat van verwante ondernemingen in de zin van art. 1, eerste lid, onderdeel r. van de E- en art. 1, eerste lid, onderdeel k. van de Gaswet. Onder transport voor eigen verbruik of verbruik door verwante ondernemingen kan niet worden verstaan dat gas of elektriciteit getransporteerd wordt voor afnemers die activiteiten uitvoeren die sterk met activiteiten van aanvrager, of de functie van het terrein waarop het (gastransport)net zich bevindt, als geheel. De Europese Commissie heeft in haar *Interpretative Note* benadrukt dat dergelijke gevallen, waarbij de eigenaar van het terrein niet transporteert voor eigen verbruik, zoals winkelcentra en bedrijventerreinen, juist niet onder de b-grond vallen:

“Criterion (2) allows a modified regulatory regime to be put in place where an undertaking has allowed users to connect to a system which was developed for the undertaking's own use. Generally, this should be understood as excluding, for example, commercial property developments such as office blocks or shopping centres which are not primarily used by the owner or operator of the distribution system (insofar as they can be considered as constituting a distribution system).”¹⁶

13. De situatie op terrein Zonnestraal is sterk vergelijkbaar met die van een winkelcentrum of bedrijvenpark. De eigenaar en beheerder van het terrein heeft als doel om haar terrein te exploiteren als samenhangend functioneel geheel, en transporteert elektriciteit of gas naar

¹⁶ Interpretative note on directive 2009/72/EG concerning common rules for the internal market in electricity and directive 2009/73/EG concerning common rule for the internal market in natural gas, p. 11.

Besluit Openbaar

afnemers die diensten aanbieden die aansluiten bij de functie van het terrein (winkels of zorgaanbieders). ACM is daarom van mening dat de afnemers op het net van aanvrager niet voor de berekening van het eigen verbruik van aanvrager gelijkgesteld mogen worden met aanvrager. Daarbij wijst ACM erop dat de opvatting van Liander ertoe zou leiden dat het criterium 'verwante bedrijven', zoals in de b-grond opgenomen, zijn betekenis verliest. In dat geval zou immers ook het verbruik van afnemers die geen aan aanvrager verwant bedrijf zijn, meetellen voor het verbruik van aanvrager, terwijl de b-grond die mogelijkheid alleen geeft voor afnemers die een verwant bedrijf zijn.

14. Deze zienswijze heeft niet geleid tot een wijziging van het ontwerpbesluit.